

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

311.3

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyezés

Szerző:

Cím: A statisztikai hivatal mizeriái

Forrás:

Pesti Hírlap

Op.
(Hely)

1913 11 9
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A statisztikai hivatal mizeriái.

Budapest székesfővárosának statisztikai hivatala nem is olyan régen még, mikor *Körössy József* volt a statisztikai hivatal vezetője, Magyarországon és különösen a külföld előtt egy modern, európai nivón álló és kitűnően működő szociális intézményt reprezentált. *Körössy József* haláláig, mely 1906-ban következett be, a főváros statisztikai hivatala ellen nem hangzottak el panaszok egyszer sem, sőt a hivatal versenyképességét *Körössy* annyira fejlesztette, hogy az országos központi statisztikai intézettel szemben is kitűnően tudta hivatását betölteni. A *Körössy* által alapított és megszervezett fővárosi statisztikai intézet országos hírre emelkedett az ő vezetése alatt s ebből a renoméjából él ma is ez a fontos intézmény, melynek 1906 óta dr. *Thüring Gusztáv* a vezetője. Ámde épen az újabb vezetés alatt a székesfőváros statisztikai hivatala olyan dekadenciába jutott, mely egyenesen azt a szükségét parancsolja, hogy további hanyatlását minden eszközzel megakadályozzák.

Statisztikai intézeteket államok, városok és egyes intézmények is kizárólag azért alapítanak, hogy a feldolgozott anyagból nyert adatok alapján lehetőleg reális képet szerezzenek mindazokról a viszonyokról, melyeknek a megismerésére állami vagy városi szempontból nélkülözhetetlen szükség van. Az országos központi statisztikai hivatalt is kizárólag azért szervezte a magyar állam, hogy minden pillanatban rendelkezésre álljon, valahányszor a népmozgalmat, anyagi és szellemi kulturát vagy bármely más kérdést illető ügyekben adatszertű felvilágosítást óhajt nyernie. Az ilyen intéz-

mények hivatásának és hasznosságának egyetlen legfőbb principiuma világszerte a *gyorsaság*, vagyis az eljárásnak az a módja, hogy az aktuális viszonyok felől a lehetőség szerint való legaktuálisabb fotografiával szolgáljanak, hiszen még ezen eljárás mellett is a folytonosan változó viszonyok aránylag igen rövid idő alatt a statisztikai kiadványokat *elavultatják*. Ha tehát Budapest fővárosa elhatározza például, hogy az 1912. évi fővárosi népesség különböző eloszlására nézve tájékozást akar szerezni, teljesen céltalan és kárba vesztett munkát végez a statisztikai hivatal, mihelyt a megbízást nem a lehetőség szerinti legrövidebb időn belül, hanem öt, hat, esetleg nyolc év múlva teljesíti, mikor a főváros népességi viszonyai akár a csökkenés, akár a fejlődés irányában az összes eloszlásokra nézve egészen más eredményt mutatnak.

Az országos központi statisztikai hivatal működésének a jelentőségét épen az biztosítja, hogy programmszerűen követi kiadványaiban a gyorsaság és az aktualitás rendszerét s ez alapon hiábavaló működést sem végez. Az 1911. évről szóló statisztikai évkönyvet az országos központ 1912-ben már közrebocsátotta, az 1910-iki népszámlálás alapján elkészítette már másodizben a választójogi statisztikát, mely meg is jelent, mint a *Lukács-Tisza-féle választójogi törvényjavaslat* melléklete. Ezenkívül feldolgozta a halandóságról, népmozgalmról, állatösszeírásról, külkereskedelemléről s egyéb más kérdésekről szóló statisztikákat. Ezzel szemben érdemes összehasonlítani azt a munkát, melyet a fővárosi statisztikai hivatal 1906 óta végzett. Itt épen megfordítva, a gyorsaság elve helyett a programmszerű lekésés nyilvánul, több

ánynál pedig az az eljárás, hogy amit *Körössy* megkezdett, azokat a statisztikai hivatal egyszerűen beszüntette. Ime a példák és az adatok:

Az 1896-iki népösszeírási statisztikát *Körössy* 1898-ban, vagyis két év múlva kiadta, az 1906. összeírásról a statisztikai kiadvány azonban még ma, tehát *hét év* óta sem jelent meg, jöllehet a főváros erre a célra 60,000 koronát megszavazott, melyet a statisztikai hivatal el is költött. S miután az országos központ időközben az 1910. évi népmozgalmi statisztikát is kiadta, természetes hogy a főváros kiadványa már feleslegessé vált, hiszen az 1906. évi adatok már fel vannak dolgozva. — A *részvénytársaságokra* vonatkozó 1898 és 1906. évi statisztikák két év múltán már megjelentek, ellenben az 1907. évi *három*, az 1908. évi pedig már *négy* évi késedelmezéssel s azóta *egy kiadványt sem publikáltak*. A *közoktatásra* vonatkozó kiadványokból az 1905. és 1906. évek két év múlva, az 1907. és 1908. évek ellenben *négy* évi késedelmezéssel jelentek meg s azóta újabb kiadványt szintén *nem adtak ki*, holott a főváros tanácsának VII. ügyosztálya a napokban már az 1912-13. iskolai évről szóló statisztikát is közrebocsátotta. Az építkezésekről szóló statisztika 1895. évi anyagát még *Körössy* alatt 1898-ban, az 1900. évit pedig 1903-ban megjelentették, azóta ismét *egyetlen ilyen kiadványt sem bocsátott közre* a stat. hivatal. A *szegényügyi* kiadványoknál is ugyanezt tapasztaljuk. Az utolsó publikáció az 1902. évi állapotokról 1905-ben még *Körössy* alatt történt, azóta ezt is *beszüntették*. A *halandóságról* szóló statisztika 1905. évi adatairól *Körössy* alatt 1906-ban már megjelent a kimutatás, az 1906. és 1907. évi állapo-